

Tunnetusena avamisel jätkus põnevust kauemaks: mõirgavad lehmad ja notsude nohin panid lapsuke si rõõmus-tama ja mõnd julgemat avama seinal olevaid uksi ning aknaid. Et tunnetada, kui soe ja mõnus on lambanahk. Nii päris.

ANU VIITA-NEUHAUS

anu.viita-neuhaus@ajaleht.ee

Porkuni kooli sotsiaalpedagoogi Tuuli Lindre käed käisid osavalt, ta nõõpis lahti seina küljes oleva akna, millel ilutses piimaandja foto. “Mina, kellel on kodus lehmad, võin öelda, et päris lehmanahk see ei ole, aga suhteliselt lähedane. Kuid kui te tahate tunnetada, kuidas on päris lambanahka katsuda, või jänese oma, siis need seda on.”

Maalähedases koolis sobivad neljajalgseid lapsi õppeprotsessis toetama suurepäraselt. “Looma tunnetuskaardi taga ongi loomanahk. Kui laps eri avamisviise katsetab, siis on põnevuse ja arendamise tarvis kasutusele võetud ka QR-koodid, mis avavad rakenduse, millega saab laps avada hääle. Telefonis tuleb ka loomavideo juurde,” tutvustas sotsiaalpedagoog moodsat katsumise ja katsetamise tunnetusseina.

Tehnika ei vedanud alt – hääled kostsid üle koridori. Esimesed lapsekäed küüritasid seina poole, silmapaari mitmes reas märkasid, mis on mulla all ja kuidas seina peal liigutas end vihmauss. “Sipelgas ka,” sosistas ema lapsele.

Lindre rääkis, et nii mõnedki lapsed on sellise seinaga kokku puutunud. Ka nende vanas koolis oli midagi sellist. Kui tuldi moodsasse majja, siis alguses ei lubanud riigist omanik midagi sellist sinna luua. Nii jäigi see esialgu unistuseks. Kuni tuli ELU, ja üliõpilaste kaasabil lisati õppesse nii oluline lüli.

“Tallinna ülikoolis on sellest õppeaastast õppeaine ELU – erialasid loimiv uuendus, milles saavad tudengid ühineda erinevate projektidega. Meie projekti eesmärk oli erivajadusega lastele midagi toredat teha,” rääkis Lindre, kelle sõnutsi kogunes erinevatelt erialadelt kokku 20 tudengit.

Porkuni kooli õppe-kasvatustala juhataja Urve Karp rääkis, et selles osas Eestis ega maailmas jalgratast ei leiuta. “Selline sein võiks koolides olla. Hea tava ütleb ka, et hooldusõppekavaga õpilastele võiks arendavad olla ka seinad, põrandad ja laed. See

ELU täitis Porkuni kooli soovunelma

Nädal tagasi oli Porkuni kool lõpetajate sillerdavas naerus ja pisarates. Lilleõied olid kukkunud põrandale, mõned lapsekäed korjasid need üles. Niimoodi seisis üks õpilastest, tulipunane nelgiõis käes, keset koridori. Hetk oli ülipidulik.

MA POLE ELU SEES NII PALJU ÕMMELNUD KUI TUNNETUSSEINA TEHES.

KATARINA KIMSEN

Tallinna tervishoiu kõrgkooli tudeng

Kui nõõpida lahti tunnetusseinal olev aken, teeb lehm ammuu. Elu avastamine läbi selle on tore, õpetlik ja mänguline. Porkuni koolis avatud tunnetussein toetab õppeprotsessi mitmel viisil.

KASPER MÄE

Katja Skvortsova: kui vaja, parandab külmkapi ära, kui vaja, ehitab uue, aga suvel purjetab hoopis avamerele

GELLY METSAVEER

toimetus@virumaateataja.ee

Kundast pärit Ekaterina Skvortsova on TTÜ Eesti mereakadeemia külmutusseadmete eriala teise aasta tudeng, kes suundub sel suvel avamereregatile ja sõidab meeskonnaliikmena etapil Kotkast Turgu.

Ekaterina, keda kutsutakse Katjaks, on veetnud kogu elu Kundas. “Noorena meeldis mulle võrkpalli mängida. Harrastasin seda ikka mitu aastat. Samas olen mereinimene – kui on võimlust mere äärde minna, siis lähen alati.”

Kaks aastat tagasi kolis neiu Tallinna, et asuda õppima TTÜ Eesti mereakadeemiasse.

Katja tõdeb, et Kundas oli mõnus üles kasvada, sest see on väike koht ja kõik teavad üksteist.

Praegu plaanib ta aga Tallinnasse

Ekaterina Skvortsova.

elama jääda. “Siin on rohkem väljakutsed,” märgib neiu.

Mõte mereakadeemiasse õppima minna tuli praegusel tudengil siis, kui ta hakkas endale sobilikku kõrgkooli valima.

“Mul oli kaks varianti. Kas meditsiini- või tehniline haridus. Kuna aga meditsiini erialadele sisseastumisel oli nii suur konkurss, nii õendusesse kui arstiteadusesse, siis mõtlesin, et võiks merekaske proovida. Ja nii ma selle leidsingi. Isa ja onu on ka mereharidusega. Võibolla sealt hakkas mõte idanema.”

Katja õpib laevamehaanika erialal külmutusseadmeid ja on spetsialiseerunud projektijuhiks maismaal.

Küsimusele, milline tema töö tulevikus välja hakkab nägema, vastab ta, et peab oskama külmikut projekteerida.

“Ma pean oskama seda täiesti nullist üles ehitada. Pean teadma kõiki to-

rustikke ja asju. Nii paberi peal kui ka päriselus. Näiteks kui külmkapp läheb kodus katki, siis mina peaks oskama seda parandada.”

Kui uurida, millal ja kuidas tekkis huvi purjetamise vastu, sõnab Katja, et selle pisiku on ta saanud mereakadeemias.

“Seda hobi varem polnud. Meil oli esimesel aastal esimene kehalise kasvatusetunde purjetamine. Nii me läksimegi merele. Ja sealt tekkiski huvi. Lisaks käisin suvel paar korda sõpradega merel ja nüüd lähengi juba regatile.” Katja otsustas regatile kandideerida, kuna arvab, et “elus niipea nii head võimalust enam ei tule”.

Ekaterina avamereregati ees hirmu ei tunne: “Hirmus ei saa olla, kui ei ole neid asju enne proovinud. Kui ära proovid, siis võid öelda, et oli hirmus. Pärast võin öelda, kas oli hirmus, aga hetkel küll ei ole.”

Tütarlaps ootab võistluselt uusi väl-

on selline hea alternatiiv õppimisele,” märkis Karp. Koolitöötaja ütles, et nad on teel ja inspiratsiooni mõttes oli projekt võimas. “Väga aeg, koostöö noortega rikastas meid kindlasti, neil on hoopis teistsugune nägemus maailmast, ja ma loodan ka, et me anname midagi neile vastu,” kõneles Karp.

Üliõpilased, kes teekonnast osa võtsid ja tunnetusena autoriteks said, olid enamasti Tallinna ülikoolist. Nendega liitus ka Tallinna tervishoiu kõrgkooli tudeng Katarina Kimsen, kes tunnistas, et alguses ei saanud ta aru, mida peab tegema, miks ja kuidas sellega toime tulema. Kuni tuli tunnetusseina idee, edasi kulges loomeprotsess koostöös kooli ja sealsete lastega.

“Saime aru, mis on laste vajadused. Mul tuli mõte, et võiksime teha pimedate puuteraamatust lähtudes seina, mis katab erinevad vajadused nii mõttetgevuses kui ka aktiivselt,” rääkis Kimsen, kes õpib tegevusterapeutiks.

Nii otsustatigi kasutada tunnetusseinal loominguliselt nõõpe, trukke, erinevaid vahendeid, et lapsed õpiksid mänguliselt. Niimoodi sünnibki tegelikult sein aina uute ja täiendatud lugude tarbeks. Seinale maalitud puul saab vahetada magnetiga varustatud lehed lumetuustideks.

“Meil on kogu aeg väga palju huvitavaid mõtteid, mida saaks seinalle lisada. Meie kooli direktor ütles, et kooli maskott on kobras, paneme siia looma, kes närib puud. Praegu on ta sellises vormis, nagu tudengid juhendajatega ta tegid,” ütles Tuuli Lindre.

Katarina Kimsen sõnas, et tunnetusseina loomise kõige suuremaks õppetunniks peab ta ... “Õmblemist, ma pole elu sees nii palju seda teinud. Töö erivajadustega lastega laiendas väga palju minu silmaringi. Andis ka teadmisi mu tulevases tööst,” rääkis Kimsen, keda soojendas Porkuni lastega töötav kollektiiv. “Nad on niivõrd motiveeritud, tugevalt pühendunud laste arendamisele. See andis tõuke panustada sellesse töösse nii palju, kui ma saan, ja anda 110 protsenti,” lausus üliõpilane.

Niimoodi tekkiski tal juba uus idee – lõputööna luua koolile sensoorikatuba, mille eesmärk on pakkuda erinevaid sensoorseid stiimuleid alavõi ülitundlikele lastele ja kus kasutatakse heli ja valgust. Kimsen alustab kahe aasta pärast valmis saava toa ettevalmistusi juba sel sügisel. Siis, kui kooli tulevad uued lapsukesed, kelle käest pudenevad õied, ja tunnetusseinal värvuvad lehed punakollaseks.

jakutseid ja rohkem kogemusi purjetamisest. “Minu ootused on, et saaksin arendada oma meeskonnatööoskusi.”

Arutledes, mis võiks regati ajal tal- le kasuks tulla, ütleb neiu naerdes, et kuna kogemusi polnud vaja, siis võib-olla mingid isikuomadused. “Stressitavus kindlasti. Lisaks teistega arvestamine ja empaatiavõime.”

Küsimusele, mida meri neiu- le tähendab, tuleb vastuseks, et kohta, kus ta saab rahulikult olla ja mõtteid mõlgutada.

Kas teise aasta tudeng jõuab kõik asjad ära teha? Tütarlaps vastab, et see on aja planeerimise küsimus. “Kui ise oskad oma aega planeerida, siis on kõik tehtav.”

Kokkujooksmistunnet pole Katjal veel olnud. “See muidugi oleneb ajast. Mõni periood on küll, kui juba hommi- kul mõtled, et ma ei jaksa teha. Aga õnneks on ümber toetavad inimesed, kes aitavad.”